

SAĞLIK HABERLERİNİN TOPLUMUN ACİL ALGISINA ETKİSİ

Uzm. Dr ALEV ECEVİZ

Toplum nedir ?

- tarihsel gelişme içinde, **aynı toprak parçası üzerinde** birlikte yaşayan ve ortak bir uygarlığı olan, yaşamlarını sürdürmek, birçok temel çıkarlarını gerçekleştirmek için işbirliği yapan insanların tümüne **toplum** denir

Türk toplumu

- İçinde yaşadığımız toplum özellikleri bireyleri belirler.
- Türk toplumuna genel olarak bakıldığında birçok karşıt özellikleri bir arada bulundurur
 - ❑ hem tembel, hem çalışkandır
 - ❑ hem bencildir, hem içinde yaşadığı toplum için canını bile verebilir
 - ❑ hem otoriteye saygılıdır, hem isyankardır
 - ❑ hem kuralların uygulanması gerektiğine inanır hem de en başta kendisi kuralları çiğner
 - ❑ hem her şeyin milli olanının daha değerli olduğunu düşünür, hem de yabancı da olanlara hayrandır.

Türk toplumu

- **Asla köle olmamış bir halktır.**
- İçinde kabadayılık ruhu vardır. Haksız da olsa dik durur
- Büyük imparatorluklar, devletler kurmuştur fakat doğulu kimliği ile batılı kimliği arasında çoğu zaman kargaşa yaşamaktadır.

Medya - iletişim

- Gelişen iletişim teknolojileri ile bilgi üretimi, akışı ve paylaşımında önemli bir artış meydana gelmiştir.
- Sosyo-ekonomik gelişme sürecinde toplumlar toplayıcılıktan tarım toplumuna ve yerleşik düzene, sonrasında sanayi toplumu ve günümüzde de bilgi toplumuna doğru bir geçiş yaparak farklı gelişme aşamalarından geçmektedir.

Okur yazarlık

- türkiye istatistik kurumuna göre güncel nüfus sayısı 83,154,997
- Bu hafta en popüler gazete tıraşı 197.366

◦ **YANİ OKUMUYORUZ !!!!!!!!!!!!!**

Türk halkı

- **Kitapsız Bilen**
- **Bilgi Sahibi Olmadan Fikir Sahibi Olandır.**

Acil servis

- Türkiye kamu hastaneler genel müdürlüğü 2017 verilerine göre acil servis muayenesi tüm branşlara göre muayene sayısının % 28,58' ini (Çocuk acil muayene dahil) oluşturmaktadır ve **en fazla muayene oranına sahip branş sıralamasında acil tıp ilk sırada** yer almaktadır.

Toplum gözünde acil ;

- En kolay ulaşılabilen, 24 saat açık , kısa süre de tetkiklerin yapılabilirdiği, mutlaka bir uzman ile görüşebilecekleri, hastaların kesinlikle reddedilmediği tüm hastaların bakıldığı yerdir. Oysaki acil servis ;
- 24 saat içinde sakatlık ve ölüm oluşabilecek hastalıklarda erken müdahale ve tedavi yapıldığı yerdir.

Yani;

- Hastalar randevu alıp hastaneye başvurmak yerine ,
- başı sıkıştığında
- bir doktora danışmak istediğinde
- Adli durumlarda
- Gerçekten acil durumlarda

ACİLİ TERCİH EDER !!!!!!!!!!!!!

Sağlık iletişimi

- Sağlık iletişimi, ABD'nin Hastalıkların Kontrolü ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention "CDC": 2014) tarafından, "sağlığı geliştirmek, bireylerin ve toplumun sağlıkla ilgili kararlarında etkili rol oynamak ve bilgilendirmek amacıyla iletişim stratejilerinin incelenmesi ve kullanımı" şeklinde tanımlanmıştır

- Toplumun en sık kullandığı iletişim aracı akıllı telefonlardır. Telefon kullanımına sekonder sosyal medya kullanıcılığı da artmaktadır.

sağlık haberleri ;

- İnternet erişiminin kolaylaşması ile sosyal medya ve onun bir türevi olan sosyal içerik platformları her alan gibi sağlık iletişimde önemli bir unsur haline gelmiştir.
- Türkiyede yapılan bir çalışmada Onedio'da (tr'nin ilk sosyal platformu) Mayıs 2012 ve Temmuz 2017 tarihleri arasında paylaşılan 4276 sağlık haberi incelenmiş, konularına ve paylaşıldıkları tarih aralıklarına göre sınıflandırılıp içerik analizi ile değerlendirilmiştir

- Yapılan analiz sonucu konularına göre 16 adet kategori oluşturulmuş olup, bunlar arasında en fazla paylaşıma sahip olan kategoriler beslenme-diyet-obezite (%12,9) ve sağlıklı yaşam için önerilerin (%12) bulunduğu haberleridir.

- Yapılan araştırmalara göre, okuryazarlık oranı yüzde 93 olan Türkiye’de, vatandaşların büyük bir kısmının, sağlık ile ilgili konularda bilgi için, hekimden ziyade gazete, dergi, TV ve sağlık programlarını referans aldıkları g r lmektedir
- (Sağlık-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi “SASAM”, 2015: 29).

KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının bulaşma riskini azaltmaya yönelik  neriler, Yeni Koronav r s enfeksiyonu için de geçerlidir.

-  ks rme veya hapşırma sırasında ağız ve burun tek kullanımlık mendille kapatılmalı, mendil yoksa dirseğin iç kısmı kullanılmalıdır.
- Tokalaşma ve sanımadan kaçınılmalıdır.
- Olabildiğince kalabalık ortamlardan uzak durulmalıdır.
- Kirli ellerle ağız, burun ve g zlelere dokunulmamalıdır.

YENİ KORONAVİRÜS BELİRTİLERİ NELERDİR?

En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve solunum sıkıntısıdır.

şiddetli vakalarda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği ve ölüm gelişebilir.

Yeni Koronav r s n kuluçka süresi 2 ila 14 gündür.

yanlış bilgilendirme ve halkın yönlendirilmesinin önüne geçebilmek için ;

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)'nun, 8 Mayıs 2009 tarihli domuz gribiyle ilgili uyarı açıklaması yapmıştır.
- konu ile ilgili tüm haber ve yayınlarda Sağlık Bakanlığı'ndan bilgi alınmasına dikkat edilmesi vurgulanmıştır.
- Netekim corona virüs pandemisi boyunca tüm resmi açıklamalar sağlık bakanı Fahrettin koca tarafınca verilmektedir.

Sansasyonel haberler

- Sansasyonel kelime anlamı olarak dilimize Fransızcadan girmiştir ve çarpıcı anlamında kullanılır.
- Sağlıkta sansasyonel haber tanımı medya programlarında sağlığın seda sayanları diye tabir edilen bazı hekimlerin çarpıcı konuşması sonrası ortaya çıkmıştır.

Yulaf beyinliler

- Habertürk'te yayımlanan Akşam Haberleri programına katılan Canan Karatay veganlar için "Tahıl hayvan yemidir. İnsan vücudu tahılları kullanmaya programlanmamıştır. Tahıl yersek koyun gibi oluruz.
- Tahıl yersek tahıl beyni oluruz.
- Vegan demek tahıl beyni demek.
- Veganlar kısa ömürlüdür.
- Veganlar yalnız tahıl yiyor tavşan ve koyun gibi.
- Veganlığın hastalık olduğunu düşünüyorum" ifadelerini kullanmıştı.

- Ayrıca sağlık haberleri alanında uzmanlaşmamış editör ve muhabirlerin sağlık konusunda yazarlık yapması bu tür sansasyonel haberleri artırmaktadır.
- Taylan A. Ve ark. Yaptığı bir yayına göre sağlık haberlerinin çok büyük oranda bir hekim veya uzman görüşü içermediğı de görölmektedir. Haber içeriğinde sunulan sağlığa dair enformasyon genellikle anonim kaynaklara referansla meşrulaştırılmakta ya da bilimsel dayanaktan yoksun ifadelerle kurgulanmaktadır

Kozmik beden temizliği

- Endüstri mühendisliği okuyan A. maranki , televizyon ve sosyal medyada kozmik barsak temizliği adıyla lavman yapılmasını önermiştir
- 15'inci gün dolunayda yapılan , kozmik beden temizliği, detoks, lavman ve arınma yapılarak, safra, kalın bağırsak ve karaciğerinizin temizliğini yapmış olursunuz gibi söylemleri olan maranki nin sabah yapılan sağlık programları sonrası acil servislere lavman yazdırmaya gelen hastalar olmaktadır.

Sonuç olarak ;

- Sağlık okuryazarlığı çok düşük olan ülkemizde hastalar bu tür sansasyonel haberleri temel alarak kendilerini değerlendirdikleri ve en kolay başvurabilecekleri kurum olan acil servise başvurdukları görülmektedir.
- Genel türk toplumunda bozulan acil kavramından dolayı ve toplumun poliklinikler yerine acil servisleri daha sık kullanmasından her türlü medyada dizi- film ve haber programlarındaki sansasyonel veya sansasyonel olmayan sağlık haberleri ACİL SERVİSLERE yansımaktadır.

-

28.01.2021

TEŞEKKÜR.....